

Jedna výročí aneb lze lišejník jednoznačně definovat?

Přestože dualistická povaha lišejníků je známa již od r. 1868, pokusy o uspokojivou definici lišejníků jsou stále četnější, a to zejména v posledních deseti letech. Výsledkem snahy o co nejpřesnější vyjádření jsou kupodivu stále obecnější definice:

- je zcela nemožné odlišit některé lišejníky od hub
(Berkeley in Lindsay 1869)
- houba žijící po celý svůj život nebo alespoň jeho část v parazitickém vztahu s řasovým hostitelem a udržující tedy vztah s organickým nebo neorganickým hostitelem
(Fink 1913)
- houba, která žije výhradně nebo alespoň občas s řasou aniž by na ni měla zjevně negativní vliv a je předmětem studia lichenologů
(Hawksworth 1978)
- asociace houby a řasy, v níž tyto dva organismy jsou tak propleteny, že tvoří jedinou stélku
(Alexopoulos et Mims 1979)
- asociace houby a fotosyntetického symbionta vytvářející stabilní stélku specifické struktury
(Ahmadjian 1982a)
- asociace houby s řasou, která tvoří stélku nepřipomínající ani jednoho volně žijícího symbionta (tj. v nelichenizovaném stavu)
(Ahmadjian 1982b)
- stabilní vzájemně podpůrná asociace houby (mykobionta) a řasy nebo sinice (fotobionta)
(Hawksworth et al. 1983)
- asociace mezi houbami jako hostiteli a řasami nebo sinicemi jako symbionty
(Smith et Douglas 1987)
- stabilní vzájemně podpůrná asociace mykobionta a fotobionta, v níž mykobiont je vnější složkou obklopující fotobionta
(Hawksworth 1988)

Největším problémem je však paradoxně definice lichenologa a vymezení oblasti jeho zájmu, které je však láno tradicí. A právě tradiční striktní vyčlenění se lichenologů od mykologů a algologů neumožňuje nezávislý a nový pohled na symbiózu jako fascinující formu života a její evoluční význam. Je totiž stále více zřejmé, že kategorie "lišejník" je umělá a podrobné studium různých forem symbiozy hub s fotosyntetickým partnerem odhaluje další aspekty tohoto soužití.

A tak je třeba s úctou pohlédnout na nejstarší definici, které je právě 120 let...

Bot. J. Linn. Soc. 96, 3. (jl)

-oO-

Odras pokroku vědy ve výuce

Vědecké poznání se v průběhu času značně mění; dřívější názory na určitý problém jsou zpřesňovány a prohlubovány, v některých případech jsou nahrazovány novými poznatky. Velmi zajímavé je proto sledovat, s jakým časovým odstupem je tato názorová změna akceptována v širokém kontextu mimo vlastní obor a zejména kdy je zahrnuta do informací podávaných v systému vyuky. Právě lichenologie pro svůj význam studia